

KONTROLLUR EWROPEW GHALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

Sommarju Eżekuttiv tal-Opinjoni tal-Kontrollur Ewropew tal-Protezzjoni tad-Dejta dwar il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar “L-Użu tal-Potenzjal tal-Cloud Computing fl-Ewropa”

(It-test shih ta' din l-Opinjoni huwa disponibbli bl-EN, FR & DE fis-sit tal-EDPS <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 253/03)

I. Introduzzjoni

I.1. L-ghan tal-Opinjoni

1. Fid-dawl tal-importanza tal-cloud computing f'soċjetà tal-informazzjoni li qed tevolve u tad-dibattitu ta' politika li għaddej fi hdan l-UE dwar il-cloud computing, il-KEPD iddeċieda li b'inizjattiva tiegħu johroġ din l-Opinjoni.

2. Din l-Opinjoni twieġeb għall-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni “L-Użu tal-Potenzjal tal-Cloud Computing fl-Ewropa” tas-27 ta' Settembru 2012 (minn hawn 'il quddiem “il-Komunikazzjoni”) ⁽¹⁾, li tressaq azzjonijiet ewlenin u passi ta' politika li għandhom jittiehdu biex jithaffef l-użu tas-servizzi tal-cloud computing fl-Ewropa. Il-KEPD kien ikkonsultat informalment qabel ma l-Komunikazzjoni giet adottata, u pprova kummenti informali. Huwa jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li whud mill-kummenti tiegħu ġew ikkunsidrati fil-Komunikazzjoni.

3. Madankollu, minhabba l-ambitu u l-importanza tad-dibattitu li għaddej dwar ir-rabta bejn il-cloud computing u l-qafas legali tal-protezzjoni tad-dejta, din l-Opinjoni mhijiex limitata għas-suġġetti indirizzati fil-Komunikazzjoni.

4. Din l-Opinjoni tiffoka b'mod speċjali fuq l-isfidi li l-cloud computing jipprezenta lill-protezzjoni tad-dejta u fuq kif ir-Regolament propost dwar il-Protezzjoni tad-Dejta (minn hawn 'il quddiem “ir-Regolament propost”) ⁽²⁾ għandu jiffaċċjahom. Tikkummenta wkoll dwar l-oqsma għat-tehid ta' aktar azzjoni identifikati fil-Komunikazzjoni.

I.2. Sfond

5. Fil-kuntest tad-dibattitu ta' politika ġenerali fi hdan l-UE dwar il-cloud computing, l-attivitajiet u d-dokumenti li ġejjin huma ta' importanza speċifika:

— Wara l-Komunikazzjoni tagħha tal-2010 dwar l-Aġenda Diġitali għall-Ewropa ⁽³⁾, il-Kummissjoni nediet konsultazzjoni pubblika dwar il-cloud computing fl-Ewropa mis-16 ta' Mejju sal-31 ta' Awwissu 2011, u ppubblikat ir-riżultati fil-5 ta' Diċembru 2011 ⁽⁴⁾;

— Fl-1 ta' Lulju 2012, il-Grupp ta' Hidma tal-Artikolu 29 ⁽⁵⁾ adotta opinjoni dwar il-Cloud Computing (minn hawn 'il quddiem “l-Opinjoni tad-WP29”) ⁽⁶⁾ li tanalizza l-applikazzjoni tar-regoli attwali dwar il-protezzjoni tad-dejta pprezentati fid-Direttiva 95/46/KE għall-fornituri tas-servizzi tal-cloud computing li joperaw fi hdan iż-Zona Ekonomika Ewropea (ZEE) u għall-klijenti tagħhom ⁽⁷⁾;

— Nhar is-26 ta' Ottubru 2012, giet adottata riżoluzzjoni fuq il-cloud computing mill-Kummissarji għall-Protezzjoni tad-Dejta u l-Privatezza waqt l-34 Konferenza Internazzjonali tagħhom ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 529 final.

⁽²⁾ COM(2012) 11 final.

⁽³⁾ COM(2010) 245 finali.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/cloudcomputing/docs/ccconsultationfinalreport.pdf

⁽⁵⁾ Il-Grupp ta' Hidma tal-Artikolu 29 huwa korp konsultattiv stabbilit skont l-Artikolu 29 tad-Direttiva 95/46/KE. Huwa kompost minn rappreżentanti tal-awtoritajiet supervizzorji nazzjonali u l-KEPD, u rappreżentant tal-Kummissjoni.

⁽⁶⁾ Opinjoni 05/2012 tad-WP29 dwar il-Cloud Computing, disponibbli f'http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2012/wp196_mt.pdf

⁽⁷⁾ Barra minn hekk, fuq livell nazzjonali, l-Awtoritajiet tal-Protezzjoni tad-Dejta f'hafna Stati Membri harġu l-gwida tagħhom dwar il-Cloud Computing, pereżempju fl-Italja, fl-Isvezja, fid-Danimarka, fil-Germanja, fi Franza u fir-Renju Unit.

⁽⁸⁾ Riżoluzzjoni dwar il-cloud computing adottata matul l-34 Konferenza Internazzjonali tal-Kummissarji tal-Protezzjoni tad-Dejta u tal-Privatezza, l-Urugwaj, is-26 ta' Ottubru 2012.

I.3. Il-Komunikazzjoni dwar il-Cloud Computing

6. Il-KEPD jilqa' l-Komunikazzjoni b'sodisfazzjon. Hija tidentifika tliet azzjonijiet ewlenin speċifiċi fil-livell tal-UE biex jissiehu mal-użu tal-cloud computing fl-Ewropa u jipromwovuh, kif ġej:

- Azzjoni ewlenija 1: Tingieb l-ordni fil-konfużjoni tal-istandards
- Azzjoni ewlenija 2: Termini u kundizzjonijiet kuntrattwali siguri u ġusti
- Azzjoni ewlenija 3: It-twaqqif ta' Shubija Ewropea tal-Cloud biex tinghata spinta lill-innovazzjoni u t-kabbir mis-settur pubbliku.

7. Hemm mahsuba wkoll stadij addizzjonali tal-politika, bħal miżuri li jstimulaw l-użu tal-cloud computing billi jrawmu r-riċerka u l-iżvilupp jew it-tqajim ta' kuxjenza, kif ukoll il-htieġa li jiġu indirizzati temi ewlenin marbuta mas-servizzi tal-cloud – li jinkludu, fost l-oħrajn, il-protezzjoni tad-dejta, l-aċċess minn awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, is-sigurtà, ir-responsabbiltà tal-fornituri ta' servizzi intermedjarji – bis-sahha ta' djalogu internazzjonali aktar b'sahhtu.

8. Il-protezzjoni tad-dejta tissemma fil-Komunikazzjoni bħala element essenzjali biex jiġi assigurat li l-użu tal-cloud computing fl-Ewropa jkun suċċess. Il-Komunikazzjoni tinnota ⁽¹⁾ li r-Regolament propost jindirizza hafna mit-thassib imqajjem mill-fornituri tas-servizzi tal-cloud u mill-klijenti tal-cloud ⁽²⁾.

I.4. Il-fokus u l-istruttura tal-Opinjoni

9. Din l-opinjoni għandha tliet għanijiet.

10. L-ewwel għan huwa li tenfasizza r-relevanza tal-privatezza u tal-protezzjoni tad-dejta fid-diskussjonijiet attwali dwar il-cloud computing. B'mod partikulari, hija tishaq li l-livell tal-protezzjoni tad-dejta fl-ambjent tal-cloud computing m'għandux ikun inferjuri għal dak rikjest f'xi kuntest ieħor ta' pproċessar tad-dejta. Il-prattiki tal-cloud computing jistgħu jiġu żviluppati u applikati legalment kemm-il darba jggarantixxu li dan il-livell ta' protezzjoni tad-dejta jiġi rrispettat (ara Kapitolu III.3). L-Opinjoni tiegħi in konsiderazzjoni l-gwida mogħtija fl-Opinjoni tad-WP29.

11. It-tieni għan huwa li tanalizza aktar l-isfidi ewlenin li l-cloud computing jippreżenta lill-protezzjoni tad-dejta fil-kuntest tar-Regolament propost dwar il-Protezzjoni tad-Dejta, b'mod partikulari d-diffikultà li jiġi stabbilit mingħajr ambigwiżità x'inhuma r-responsabbiltajiet tad-diversi atturi u l-kunċetti ta' kontrollur u pproċessur. L-Opinjoni (prinċipalment, Kapitolu IV) tanalizza kif ir-Regolament propost, kif inhu ppreżentat bħalissa ⁽³⁾, jista' jgħin biex jassigura livell għoli ta' protezzjoni tad-dejta fis-servizzi tal-cloud computing. Hija għaldaqstant tibni fuq il-fehmiet żviluppati mill-KEPD fl-Opinjoni tiegħi rigward il-pakkett dwar ir-Riforma fil-Protezzjoni tad-Dejta (minn hawn 'il quddiem "l-opinjoni tal-KEPD rigward il-pakkett dwar ir-Riforma fil-Protezzjoni tad-Dejta") ⁽⁴⁾ u tikkomplementaha billi tikkunsidra b'mod speċifiku l-ambjent tal-cloud computing. Il-KEPD jenfasizza li l-Opinjoni tiegħi rigward il-pakkett dwar ir-Riforma fil-Protezzjoni tad-Dejta tapplika b'mod shiħ fir-rigward tas-servizzi tal-cloud computing u għandha tiġi kkunsidrata bħala bażi għall-Opinjoni preżenti. Barra minn hekk, uhud mill-kwistjonijiet imsemmija hemmhekk – bħall-analiżi tiegħi tad-dispożizzjonijiet il-godda dwar id-drittijiet tas-suġġetti tad-dejta ⁽⁵⁾ – huma ċari biżżejjed u għaldaqstant mhumiex se jiġu żviluppati aktar f'din l-Opinjoni.

12. It-tielet għan huwa li jiġu identifikati oqsma li jehtieġu aktar tehid ta' azzjoni fil-livell tal-UE mill-perspettiva tal-protezzjoni tad-dejta u tal-privatezza, fid-dawl tal-istrategija tal-cloud ippreżentata mill-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni. Dawn jinkludu, fost l-oħrajn, il-provvediment ta' iktar gwida, sforzi ta' standardizzazzjoni, l-implimentazzjoni ta' iktar evalwazzjonijiet tar-riskji għal setturi speċifiċi (bħas-settur pubbliku), l-iżvilupp ta' termini u kundizzjonijiet kuntrattwali standard, il-partecipazzjoni fi djalogu internazzjonali dwar kwistjonijiet relatati mal-cloud computing, u l-assigurazzjoni ta' mezzi effettivi ta' kooperazzjoni internazzjonali (se jiġu żviluppati f'Kapitolu V).

⁽¹⁾ Ara paġna 8 tal-Komunikazzjoni, is-sezzjoni dwar "Digital Agenda Actions on Building Digital Confidence" (Azzjonijiet tal-Aġenda Diġitali dwar il-Bini ta' Kunfidenza Diġitali).

⁽²⁾ It-terminu "klijenti tal-cloud" f'din l-Opinjoni ġeneralment jintuża biex jirreferi għal klijenti li jaġixxu fil-kapaċità tagħhom bħala negozji, u għal konsumaturi li jaġixxu fil-kapaċità tagħhom bħala utenti finali individwali.

⁽³⁾ Għandu jiġi kkunsidrat il-fatt li l-Proposta għal Regolament bħalissa qiegħda tiġi diskussa mill-Kunsill u l-Parlament Ewropew b'segwiment tal-proċedura legiżlattiva ordinarja.

⁽⁴⁾ L-Opinjoni hija disponibbli fis-sit <http://www.edps.europa.eu>

⁽⁵⁾ Ara l-Opinjoni tal-KEPD, b'mod partikulari para. 140 sa 158.

13. L-Opinjoni hija mqassma kif ġej: Taqsima II taghti harsa ġenerali lejn il-karatteristiċi ewlenin tal-cloud computing u l-isfidi marbutin mal-protezzjoni tad-dejta. Taqsima III tirrevedi l-aktar elementi rilevanti tal-qafas legali eżistenti tal-UE u tar-Regolament propost. Taqsima IV tanalizza kif ir-Regolament propost għandu jgħin biex jiġu indirizzati l-isfidi tal-protezzjoni tad-dejta li joffri l-użu tas-servizzi tal-cloud computing. Taqsima V tanalizza s-suggerimenti tal-Kummissjoni għal aktar żviluppi ta' politika u tidentifika l-oqsma li fihom tista' tkun meħtieġa aktar hidma. Taqsima VI fiha l-konklużjonijiet.

14. Filwaqt li hafna mill-konsiderazzjonijiet ta' din l-Opinjoni japplikaw għall-ambjenti kollha li fihom jintuza l-cloud computing, din l-Opinjoni ma tindirizzax speċifikament l-użu tas-servizzi tal-cloud computing mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE li huma sugġetti għas-supervizjoni tal-KEPD skont ir-Regolament (KE) Nru 45/2001. Il-KEPD se johroġ linji gwida fuq dan is-sugġett lil dawn l-istituzzjonijiet u korpi separatament.

VI. Konklużjonijiet

121. Kif deskritt fil-Komunikazzjoni, il-cloud computing joffri hafna opportunitajiet ġodda lin-negozji, lill-konsumaturi u lis-settur pubbliku fl-immaniġġjar tad-dejta bis-saħħa tal-użu ta' riżorsi esterni remoti tal-IT. Fl-istess hin, dan jippreżenta hafna sfidi, b'mod partikulari fejn jidhol il-livell xieraq ta' protezzjoni tad-dejta offrut lid-dejta pproċessata hemmhekk.

122. L-użu tas-servizzi tal-cloud computing iqajjem riskju kbir li tgħib ir-responsabbiltà fir-rigward ta' operazzjonijiet ta' pproċessar magħmula mill-fornituri tas-servizz tal-cloud, jekk il-kriterji tal-applikabbiltà tal-liġi tal-UE dwar il-protezzjoni tad-dejta ma jkunux ċari biżżejjed u jekk ir-rwol u r-responsabbiltà tal-fornituri tas-servizz tal-cloud jiġu definiti jew miżjura b'mod dejjaq wisq, jew ma jiġux implimentati b'mod effettiv. Il-KEPD jenfasizza li l-użu tas-servizzi tal-cloud computing ma jistax jiġġustifika li jitbaxxew l-istandards tal-protezzjoni tad-dejta meta mqabbla ma' daww applikabbli għal operazzjonijiet konvenzjonali tal-ipproċessar tad-dejta.

123. Fdar-rigward, ir-Regolament propost dwar il-Protezzjoni tad-Dejta, kif tressaq, għandu jipprovdi hafna kjarifiki u għodod li għandhom jgħinu biex jiġi assigurat li l-fornituri tas-servizzi tal-cloud li joffru s-servizzi tagħhom lil klijenti bbażati fl-Ewropa jkunu konformi ma' livell sodisfaċenti ta' protezzjoni tad-dejta, b'mod partikulari:

- Artikolu 3 għandu jikkjarifika l-ambitu territorjali tar-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni tad-dejta u jwessagħlu l-kamp ta' applikazzjoni b'mod li jiġu koperti wkoll is-servizzi tal-cloud computing.
- Artikolu 4(5) għandu jintroduċi element ġdid ta' kontroll, jiġifieri "kundizzjonijiet". B'hekk ikun qed jimxi max-xejra li qed tiżviluppa li, fid-dawl tal-kumplessità teknika tal-IT li hemm wara l-provvista tas-servizzi tal-cloud computing, jitqies neċessarju li jitwessgħu ċ-ċirkustanzi li fihom fornitur ta' servizz tal-cloud jista' jiġi kkwalifikat bħala kontrollur. Dan għandu jirrifletti ahjar il-livell ta' influwenza reali fuq l-operazzjonijiet tal-ipproċessar;
- ir-Regolament propost għandu jkabbar ir-responsabbiltà u l-kontabilità tal-kontrolluri u l-proċessuri tad-dejta, billi jintroduċi obligazzjonijiet speċifiċi bhall-protezzjoni tad-dejta b'intenzjoni u b'kontumacia (Artikolu 23), notifikazzjonijiet f'każi ta' ksur tas-sigurtà tad-dejta (Artikoli 31 u 32), u valutazzjonijiet tal-impatt tal-protezzjoni tad-dejta (Artikolu 33). Barra minn hekk, il-kontrolluri u l-proċessuri jkunu mitluba jimplementaw mekkaniżmi biex juru l-effikaċja tal-miżuri ta' protezzjoni tad-dejta li jkunu ġew implimentati (Artikolu 22).
- Artikoli 42 u 43 tar-Regolament propost għandhom jippermettu l-użu aktar flessibbli ta' mekkaniżmi internazzjonali tat-trasferiment tad-dejta, biex jgħinu lill-klijenti u lill-fornituri tas-servizzi tal-cloud jinqdew b'salvagwardji adegwati tal-protezzjoni tad-dejta fit-trasferimenti ta' dejta personali għal ċentri tad-dejta u servers f'pajjiżi terzi;
- Artikoli 30, 31 u 32 tar-Regolament propost għandhom jikkjarifikaw l-obbligi tal-kontrolluri u tal-proċessuri fir-rigward tas-sigurtà tal-ipproċessar u tal-kundizzjonijiet tal-informazzjoni f'każi ta' ksur ta' dejta, biex titqieghed il-bażi għal approċċ komprensiv u kooperattiv fl-immaniġġjar tas-sigurtà bejn l-atturi differenti fl-ambjent tal-cloud;

— L-Artikoli minn 55 sa 63 tar-Regolament propost għandhom isahhu l-kooperazzjoni tal-awtoritajiet ta' superviżjoni u s-superviżjoni koordinata tal-operazzjonijiet ta' pproċessar minn naħa għal oħra tal-fruntiera, li hija partikularment kruċjali f'ambjent bħalma hu l-cloud computing.

124. Madanakollu l-KEPD jissuggerixxi li, wara li jitqiesu l-ispeċifitajiet tas-servizzi tal-cloud computing, isiru aktar kjarifiki fir-Regolament propost dwar l-aspetti li ġejjin:

— rigward l-ambitu territorjali tar-Regolament propost, li Artikolu 3(2)(a) jiġi emendat biex jaqra “l-offerta ta' prodotti u servizzi li jinvolvu l-ipproċessar ta' dejta personali lil dawn is-sugġetti tad-dejta fl-Unjoni”, jew inkella li tiżdied premessa ġdida li tispjega li l-ipproċessar ta' dejta personali ta' sugġetti tad-dejta fl-Unjoni minn kontrolluri mhux ibbażati fl-UE li joffru servizzi lil persuni legali bbażati fl-UE jaqa' wkoll fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament propost;

— tiżdied definizzjoni ċara tal-kunċett ta' “trasferiment”, kif hemm iddikjarat fl-Opinjoni tiegħu fuq il-pakkett dwar ir-Riforma fil-Protezzjoni tad-Dejta;

— li tiżdied dispożizzjoni speċifika li tikkjarifika l-kundizzjonijiet li jistgħu jippermettu l-aċċess ta' korpi tal-infurzar tal-liġi ta' pajjiżi li mhumiex fiż-ŻEE għal dejta maħżuna minn servizzi tal-cloud computing. Din id-dispożizzjoni tista' wkoll tkun tinkludi l-obbligu tar-riċevituri tat-talba li f'każi speċifiċi jinformaw l-awtorità ta' superviżjoni kompetenti fl-UE u jikkonsultawha.

125. Il-KEPD jenfasizza wkoll li tkun meħtieġa iktar gwida mill-Kummissjoni u/jew mill-awtoritajiet ta' superviżjoni (b'mod partikulari permezz tal-futur Bord Ewropew tal-Protezzjoni tad-Dejta) dwar l-aspetti li ġejjin:

— li jikkjarifika liema mekkaniżmi għandhom jitqieghdu biex jassiguraw li tiġi vverifikata l-effikaċja tal-miżuri tal-protezzjoni tad-dejta fil-prattika;

— li jassisti l-proċessuri fl-użu tal-BCRs u kif dawn jistgħu jiġu konformi mal-kundizzjonijiet applikabbli;

— li jipprovdi l-aqwa prattiki dwar kwistjonijiet bħar-responsabbiltà tal-kontrollur/proċessur, iż-żamma xierqa tad-dejta fl-ambjent tal-cloud, il-portabbiltà tad-dejta, u t-thaddim tad-drittijiet tas-sugġetti tad-dejta.

126. Barra minn hekk, il-KEPD jagħraf li l-kodicijiet tal-kondotta mfasslin mill-industrija u approvati mill-awtoritajiet ta' superviżjoni rilevanti jistgħu jkun għodda utli biex tittejjeb il-konformità kif ukoll il-fiducja bejn id-diversi atturi.

127. Il-KEPD jappoġġja l-iżvilupp min-naħa tal-Kummissjoni, f'konsultazzjoni mal-awtoritajiet ta' superviżjoni, tat-termini kuntrattwali standard għall-provvediment ta' servizzi tal-cloud computing li jirrispettaw il-kundizzjonijiet tal-protezzjoni tad-dejta, b'mod partikulari:

— li jiġi żviluppat mudell ta' termini u kundizzjonijiet kuntrattwali li jiġi inkluz fit-termini kummerċjali ta' offerti ta' servizz tal-cloud computing;

— li jiġu żviluppati termini u rekwiżiti tal-akkwist komuni għas-settur pubbliku, li jqisu s-sensittività tad-dejta pproċessata;

— li l-mekkaniżmi internazzjonali tat-trasferiment tad-dejta jiġu adattati iktar għall-ambjent tal-cloud computing, b'mod partikulari billi jiġu aġġornati l-klawsoli kuntrattwali standard attwali u jitressqu klawsoli kuntrattwali standard għat-trasferiment tad-dejta minn proċessuri bbażati fl-UE għal proċessuri bbażati barra l-UE.

128. Il-KEPD jenfasizza li għandha tinghata kunsiderazzjoni xierqa lir-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-dejta fl-iżvilupp tal-istandards u tal-iskemi ta' ċertifikazzjoni, b'mod partikulari:

— biex jiġu applikati l-principji tal-privatezza b'intenzjoni u tal-privatezza b'kontumacja fl-iżvilupp tal-istandards;

— biex jiġu integrati rekwiżiti tal-protezzjoni tad-dejta, bħal-limitazzjoni tal-ghan u l-limitazzjoni tal-ħażna fid-disinn tal-istandards;

— l-obbligi tal-fornituri li jipprovdu lill-klijenti tagħhom l-informazzjoni neċessarja biex jagħmlu valutazzjoni valida tar-riskju u l-miżuri tas-sigurtà li implimentaw, kif ukoll twissijiet dwar incidenti ta' sigurtà.

129. Fl-aħħar nett, il-KEPD jishaq fuq il-htieġa li jiġu indirizzati l-isfidi ppreżentati mill-cloud computing fil-livell internazzjonali. Huwa jhegġeġ lill-Kummissjoni li tidhol fi djalogu internazzjonali dwar il-kwistjonijiet imqajma mill-cloud computing, inklużi l-ġurisdizzjoni u l-aċċess mill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, u jissuġġerixxi li hafna minn dawn il-kwistjonijiet jistgħu jiġu indirizzati fi ftehimiet internazzjonali u bilaterali differenti, bħal Ftehimiet ta' Ghajnuna Reċiproka u ftehimiet kummerċjali. Ghandhom jiġu żviluppati standards globali fuq il-livell internazzjonali biex jiġu stabbiliti l-kundizzjonijiet minimi u l-prinċipji li jirrigwardaw l-aċċess għad-dejta minn korpi tal-infurzar tal-liġi. Huwa jappoġġja wkoll l-iżvilupp ta' mekkaniżmi effettivi ta' kooperazzjoni internazzjonali mill-awtoritajiet ta' superviżjoni, b'mod partikulari f'dak li jirrigwarda kwistjonijiet tal-cloud computing.

Magħmul fi Brussell, is-16 ta' Novembru 2012.

Peter HUSTINX

Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data
